dit is leeftocht

kunstig & cursief

Mei 2013, nr.

Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs
Guimardstraat 1 - 1040 Brussel
pastoraal.vsko.be
pastoraal@vsko.be

Woord vooraf

Leeftocht windt er geen doekjes om. Het is wat zijn naam zegt: proviand voor onderweg. Onderwijsmensen vinden er voedzame maar licht verteerbare geestelijke kost op hun tocht doorheen het schooljaar. Leeftocht is wars van geheime recepten maar zegt ronduit waar het zijn mosterd haalt: bij Jezus Christus en de katholieke geloofstraditie.

Al wie voor opvoeding en onderwijs zorg dragen in het katholiek onderwijs, kunnen naar hartenlust toetasten, ieder naar eigen heug en meug: ervan nippen zoals van een glas goede wijn, er zich mee aansterken zoals met een krachtige bouillon, ervan smullen zoals van een heerlijk dessert, er met elkaar over praten zoals op een feestelijk samenzijn.

Een geëngageerde redactie bereidt iedere schoolmaand een gevarieerde themamaaltijd met inspirerende gerechten, opgediend in woorden en beelden die zoals kopjes en schoteltjes bij elkaar horen. Woorden en beelden vormen in Leeftocht immers een complementair assortiment serviesgoed. De talloze variaties maken de degustatie van Leeftocht iedere maand opnieuw tot een verrassend gebeuren.

Zo is ook het boekje dat voor u ligt: bedoeld als een verrassing. Het experimenteert met een nieuwe bereidingswijze voor de inspirerende dialoog van woorden en beelden. De ingrediënten zijn vertrouwd, het nieuwe zit in de aparte compositie. Het recept is misschien wat gedurfd maar tegelijk meesterlijk eenvoudig. Het werkt als volgt:

- je klutst alle cursiefjes van Iesja in een boek, vanaf het schooljaar 2006-2007 tot vandaag;
- je mengt ze zorgvuldig met de kunstwerken van Koen Lemmens tot een vanzelfsprekende mix;
- je roert er een combinatie van lichtvoetigheid en ernst doorheen, bij voorkeur met de losse hand en zeker niet afgewogen met een weegschaal;
- je overstrooit het geheel kwistig met gevoelens van oprechte dank en verse hartelijkheid;
- je werkt af met een flinke portie bemoediging en serveert op een bedje van vriendschap en samenwerking, alles rijkelijk overgoten met de hoopvolle wens dat de fijnproevers tussen de regels en achter de beelden zelf op het spoor komen waar Leeftocht zijn mosterd haalt en daar een onuitputtelijke innerlijke krachtbron vinden.

Het resultaat is *kunstig en cursief*. Tast gerust toe en deel maar uit, want *dit is leeftocht.*

JAARGANG 22
SCHOOLJAAR 2006-2007

handen & voeten

oorlog & vrede

een lach en een traan

angst en vertrouwen

gisteren & morgen

aarde & lucht

leven & dood

ogen & oren

water & vuur

vol & leeg

bewegen

HANDEN & VOETEN

Vlads is één van die schaarse mensen van wie ik me niet kan herinneren ze ooit voor 't eerst ontmoet te hebben. Hij lijkt met de Aarde geschapen en altijd in de buurt, weliswaar seizoensgebonden. Eén keer maar ben ik hem tegengekomen in de sneeuw. Zijn wanten lieten monsterlijke afdrukken na in het feeërieke tapijt.

"Het is begonnen met staan: enkele minuten tussen drukke werktijden door, tegen de eerste de beste muur of kast of deur. In een mum van tijd word je rustig, is je hoofd leeggemaakt en bekijk je de dingen vanuit een heel ander perspectief. Dat mensen je minder gemakkelijk aanspreken als je wat ondersteboven bent, is daarbij handig meegenomen."

Omdat je vanuit stilstand echter weinig meemaakt, leerde hij zich gaandeweg op z'n handen voort te bewegen.

"De straat ziet er heel anders uit; de natuur toont je een nieuwe dimensie, ook in geur en tast. Je leert mensen herkennen aan hun schoenen, hun humeur af te lezen aan de tred van hun voeten."

Intussen is het een levenspatroon geworden: naar de buurtwinkel op z'n handen en terugkeren op z'n voeten. Andersom heeft hij het ook wel eens geprobeerd, maar dat had ferm nefaste gevolgen voor de winkelwaar die hij op z'n terugtocht meesjouwde.

Hij doet zijn relaas aan al wie het graag hoort, steevast van op z'n beide voeten. Omdat werkelijke verhalen met de voeten op de grond en met de handen open verteld moeten worden, vindt Vlads.

Iesja

Vanonder de notenboom lacht Moesje haar bolle wangen rood als ze me tussen de wapperende lange onderbroeken door ziet komen. Met bevende handen schenkt ze koffie, een halve kop – we moeten zuinig zijn. Of ik koekjes wil, van De Strooper, dat zijn de beste. Dat ik sla moet meenemen! Ze hijst haar hark in de serrebak en sleept de krop dichterbij. Eén keer op tien merkt ze dat ze haar mesje bijna met de vuile bladen had weggegooid. Moesje is 83 en altijd dezelfde, mijn toonbeeld van rust en vrede. Tot het gesprek dieper gaat dan koffie, sla en "Waar laat ik toch altijd die mesjes?".

Dat ze bij onweer bewegingloos op een stoel gaat zitten, ogen dicht, handen in haar schoot. "Het lijken de bombardementen wel." Dat het na vier miskramen en een doodgeborene geen kermis meer was in bed, maar voor de rest wenst ze me het leven dat zij gehad heeft. Dat ze erbij waren toen Wilby, van kindsbeen af vriend aan huis, zijn ogen voorgoed sloot. "Als Père komt te gaan, dan ga ik mee," besluit ze vastberaden. Ze wordt stil, maar herpakt zich snel: "Het weer is te schoon om ons zorgen te maken." Maar dat het toch rare tijden zijn: "Die van hiernaast is nu samen met zo'n pekzwarte." In haar tijd zou dat toch niet waar geweest zijn… Binnenin Moesje één en al oorlog en onrust, maar zoals ze zelf zegt: "Ieder zijn oorlog… en ieder zijn vrede."

Iesja

OORLOG & VREDE

Een LACH en een TRAAN

Zij glinstert, maar draagt in zich een groot verdriet, schept geen vreugde waar ze komt. Ze rolt zich naar beneden, vloeit uiteen, laat onzichtbaar onuitwisbare sporen na. Ze kan krokodil zijn. Ze kan harten verscheuren. Ze is vooral niet te stoppen.

Hij is lieflijk, zacht of ijzersterk en bulderend. Hij draagt vreugde in zich; hij draagt vreugde uit. Hij vertedert, doet je deugd, maakt je warm, doet je smelten. Hij is niet tastbaar, doch raakt een mens onverwacht.

Tussen hen in beweegt zich gaandeweg het leven. Hij en zij vinden elkaar op zeldzame kruispunten, waar het leven zichzelf snijdt. Waar hij en zij elkaar ontmoeten, brandt het grootse geluk zich wonderlijk in de levenslijn.

Iesja

Klein hartje aarzelt door het leven, twijfelt over alles om toch maar geen foute keuzes te maken. 's Nachts blijft ze maar liever binnen, overdag mijdt ze afgelegen plekjes. Je moet niet met vreemden praten, ook geen vreemde honden aaien. Je gevoelens niet tonen; daar wordt misbruik van gemaakt. Niet te diep in zee gaan, geen verre horizonten bevaren, hard wegrennen als dingen zomaar uit de lucht komen vallen, de wereld niet zonder argwaan bewandelen. Klein hartje doet het flink, weet zich op die manier veilig geborgen in de turbulentie van alledag en overal.

Tot op een keer een vreemde kriebel Klein hartje doordringt en een nog relatief onbekende hoort haar fluisteren: "Ik ben bang dat ik je vertrouw." Klein hartje wordt groot …

Iesja

ANGST & VERTROUWEN

GISTEREN & MORGEN

Ongetwijfeld ben je onderweg al wel eens Haast tegengekomen. Z'n rugzak volgepakt met vage herinneringen en loze plannen trekt hij door Vandaag. Vaak spijt het hem dat hij Gisteren zo snel doorgelopen is, zonder van het landschap te genieten. Vandaar dat hij alle bezigheden en stilstanden van Morgen grondig uitkient. En zo gaat hij ook weer aan Vandaag voorbij … Morgen beter!?

Iesja

Jij en ik zijn voornamelijk koe en hond: poten in de aarde, kopje in de lucht. Maar zo af en toe wanen wij ons slingeraap, eekhoorn, zelfs vogel. We klimmen ambitieus de lucht in, zweven er dromerig doorheen, genieten met volle teugen van weidse mogelijkheden. Toch keren we telkens naar de aarde terug, voor voeding, voor houvast. We worden er wel eens struisvogel van, zelfs mol: we verschuilen ons voor de buitenwereld, maken ons klein, komen tot onszelf. En dan happen we plots naar adem, zoeken grond onder onze voeten, gaan ons weer vrij bewegen tussen aarde en lucht.

Iesja

AARDE & LUCHT

LEVEN & DOOD

Tibi's vragen zijn talrijk als ze 's ochtends Meneer Blub dood aantreft in z'n kom. Mams uitleg over hartjes die kunnen stoppen met kloppen, spreekt haar echter weinig aan. Haar gedachten situeren zich alweer elders, bij haar groene schoentjes en de muts van tante Toe die ze wil aantrekken.

Op school aangekomen, kijkt ze even paniekerig rond. Plots trekt ze haar hand uit die van Mam. Ze rent op de juf toe. "Juf leeft," gilt ze alsof het een ongelooflijke verrassing is. Mam moet erom lachen, heeft 'levend' nog nooit zo uitdrukkelijk als een typerend kenmerk horen uitspreken – 'gestorven' daarentegen zo vaak. Als Mam haar 's middags gaat ophalen, vertelt de juf dat Tibi ook opmerkelijk zorgzaam was voor de klascavia. Over de dood zelf heeft ze niet gesproken. De onherroepelijkheid ervan dringt dan ook niet tot een driejarige door. Maar nu ze ervaart dat iets kan ophouden te leven, blijkt ze het plots wonderlijk te vinden dat er ook dingen zijn die gewoon voortbestaan.

En dat brengt Mam ertoe aan de vooravond van de lente toch even in Tibi's groene schoentjes te gaan staan, de muts van tante Toe op te zetten en alle evidentie daaronder te laten varen. Ze kijkt om zich heen en ziet met andere ogen. De krokussen langs het pad, de eendjes in de vijver, de spin die haar rag rijgt, kleine Tibi in haar bedje en ook Mam zelf worden opnieuw een wonder. Hét wonder des levens.

Iesja

Ik heb m'n oor bij je te luisteren gelegd en nu ben ik het kwijt. Maar je mag het gerust hebben: ik hoor je graag. Je mag me zelfs weleens de oren van m'n kop zeuren … Ze zijn je hartelijk gegund. Ik heb namelijk m'n oog op jou laten vallen … En nu ben ik het kwijt. Maar je mag het hebben: ik zie je graag. Je mag zelfs door mijn ogen leren kijken; ik kan ze toch niet van je afhouden.?

Iesja

OGEN & OREN

Water & Vuur

Als het grootste gedeelte van het menselijk lichaam water is, laat de rest dan vuur zijn. Laat me laaiend enthousiast branden van verlangen. Laat me verwarmen en doen smelten. Ik wil lopen, me verspreiden, eten en verteren waar ik naar hunker en heel zacht uitdoven als het goed geweest is.

Iesja

Het lijkt mij inderdaad belangrijk dat je je flesje als halfvol beschouwt: voor een stuk gevuld, voedzaam, inhoudrijk, gefundeerd. Maar minstens even belangrijk lijkt me die lege helft, met ruimte voor aanvulling, voor vernieuwing of was het maar om te ademen. Waarom zouden we ernaar streven helemaal voldaan of van iets vervuld te zijn? We gunnen onszelf toch wel wat plaats om te dromen, te verlangen, bij te werken. Anders is alles alleen maar vol-ledig.

Iesja

VOL & LEEG

JAARGANG 23
SCHOOLJAAR 2007-2008

groot & klein

zwak & sterk

hard & zacht

warm & koud

oud & nieuw

noord & zuid

vrij & gebonden

mooi & lelijk

hoog & laag

snel & traag

VER-diep-EN

Groot & klein

Kaatje vervloekt zichzelf geen grootmens te zijn. Al dagen loopt ze maar door. Boven haar een stralende hemel; onder, links en rechts beton. Niet dat de muren zo hoog zijn – het topje van haar pinnenmuts steekt er nog net bovenuit, maar hoe hard ze zich ook afzet, ze slaagt er niet in zelfs maar over de muren te glimpen. Stilaan wordt ze moedeloos: steeds vaker loopt ze op blinde muren of komt ze op haar eigen steentjesspoor terecht.

Maar blijkbaar is ze niet de enige die de trucjesdoos van Hans en Griet kent. Op het zoveelste vijfwegenpunt stuit ze op een minuscuul korreltjesspoor. Haar hart bonst in haar keel en ze zet het op een lopen: korreltje voor korreltje, hoeken om, links-rechts, in gangen waar ze zelf al wel en niet geweest is, eindelijk hoopvol.

Het korreltjesspoor stopt abrupt, zonder teken van de lotgenoot op wie ze gehoopt had voor hulp. Kaatje laat zich ontmoedigd tegen de muur zakken, maar schrikt meteen weer recht van de prik in haar achterste. Ook onder haar krabbelt iets recht. Kaatje grijpt het tussen duim en wijsvinger, brengt het tot tegen haar wipneus en bemerkt tot haar verbazing een miniatuurtje van haarzelf, weliswaar met zwaar gedeukte pinnenmuts. Het miniatuurtje maait wild met armen en benen: "Gooi Bouter over de muur! Bouter wil hieruit!" Kaatje grimast even meewarig om deze zielige verschijning. Ze zet Bouter op haar schouder en beiden zakken, zoals het kabouters die beseffen te klein te zijn voor deze wereld betaamt, met een diepe zucht neer.

Plots springt Bouter wild op. Hij trekt zich omhoog aan Kaatjes oor: "Ik klim langs je muts omhoog!" juicht hij. Kaatje wipt op, ter bescherming van Bouter met haar hand tegen haar oor, en legt haar puntmuts als een brug tegen de muur. Bouter klimt, traagjes, voorzichtig, maar vooral wilskrachtig. "Kijk eens hoe groot wij samen zijn!" kraait hij net voor hij de stap naar de muur waagt.

"Rechtdoor tot het einde – tweede links – moeilijk te zeggen, euh… hier rechts lijkt me het beste – …" Bouter marcheert als een volleerd verkeersleider bovenop de muur. Kaatje volgt in blind vertrouwen zijn instructies, tot ze bij een gigantische poort komen en zich voor hen de grote wereld uitstrekt.

Iesja

Wanneer Sterkje en Zwakje samen op reis gaan, krijgen ze gegarandeerd ruzie. Hun interesses liggen namelijk mijlenver uiteen. Sterkje neemt initiatief; Zwakje hummelt maar wat achterop. Sterkje wil altijd maar vooruit, om zoveel mogelijk te doen en te zien en te ontdekken op een zo kort mogelijke tijd. Time is money. En nu we 't er toch over hebben: rekenwonder Sterkje draait elke cent tweemaal om zodat er geen nodeloze uitgaven worden gedaan. Eenmaal thuis, zal Sterkje je haarfijn en encyclopedisch uitleggen welke plekjes het bezoeken waard zijn, hoe je 't best van A in B komt, waar je voordelig kunt verblijven, …

Zwakje zal erbij zitten en glimlachen. Ze denkt dan terug aan de fijne mensen met wie ze heeft staan kletsen terwijl Sterkje de kortste route aan het berekenen was, de nieuwe ijsjessmaak die ze zichzelf gegund heeft terwijl Sterkje het derde museum van de dag bezocht, de veranderende landschappen die Sterkje niet opgemerkt heeft omdat hij te zeer op links-rechts-nog acht kilometer gefocust was, het soeveniertje dat ze zichzelf stiekem cadeau gedaan heeft terwijl Sterkje het resterende budget aan het natellen was, … Zwakje zal er weinig over vertellen, behalve dat het zalig was, maar dat je dat vooral zelf moet gaan ontdekken.

De meeste mensen zullen dan ook meer belang hechten aan het feitelijke verhaal van hun Sterkje. Hun Zwakjes houden ze zoveel mogelijk in bedwang, omdat ze als nutteloos worden bestempeld, niet bijdragen tot vooruitgang. Toch ken ik er enkelen die eraan houden zich af en toe wat zwakker op te stellen, de dingen en de mensen te ontvangen zoals ze zich aandienen in plaats van altijd zelf de richting te bepalen. Sterk, vind ik dat.

Iesja

ZWAK & Sterk

HARD & zacht

Zonder het te beseffen, heb ik als kind jarenlang in oorlogsgebied geleefd. In onze woonkamer heerste namelijk hevige rivaliteit tussen vaders statige Napoleonbuste en mijn knuffelbeer. Napoleon regeerde er met harde hand, week nooit van z'n standpunt, hield altijd een uitgestreken gelaats-uitdrukking aan, bleef in alle omstandigheden koel en evenwichtig rond z'n hart van steen. Beer was veel soepeler, plooibaar en zacht van aard. Hij verhuisde van mijn speelpark naar de zetel naar de keuken en moest zelfs af en toe eens buiten slapen. Hij liet het allemaal maar gebeuren omdat hij toch niet wist wat hij ertegen kon doen. Maar hij kon moeilijk verhullen dat z'n week hartje weleens jaloers was op de harde hand van Napoleon en daar had die natuurlijk zijn deugd in.

Tot beer op een ongelukkige dag weer eens door de kamer werd gekeild en in zijn vlucht toevallig Napoleon raakte. Napoleon – helemaal uit z'n lood geslagen door zo'n gedurfde aanval – wankelde, viel samen met beer op de grond en barstte in duizenden stukjes. De ijzeren heerschappij van Napoleon kende zo abrupt een einde.

Beer, die er zoals altijd zonder zelfs maar een schrammetje van af kwam, begreep die dag dat een staalharde houding op den duur niet leefbaar is. Nadat ik hem ontgroeid was, zette mama hem in een stoeltje op Napoleons plaats op de kast. Hij regeert nu al jaren met zachte hand over de woonkamer en verkondigt met zijn grote levensverhaal aan iedereen dat het eerbaarder is te kunnen buigen dan te moeten barsten.

Iesja

We hebben mekaar zo nodig, kruipen dicht tegen elkaar aan, zoeken elkaars warmte. Ik nestel me in jou en laat me door jouw vuur begeesteren. Je ademt mijn damp, wentelt je in mijn atmosfeer, wordt één met de stralen van mijn zon. De hete lucht tussen ons in zwelt aan en vult de ruimte. We zijn een vulkaan geworden die dreigt uit te barsten. Mensen kunnen zich lelijk aan mekaar verbranden. We hebben ruimte nodig, nemen afstand en zoeken verkoeling. Eventjes tot onszelf komen en herbronnen. Gooi maar een frisse regenbui over ons uit, laat het eens flink waaien. Zodat we verse lucht kunnen happen, zuurstof opsnuiven. Laat het maar eventjes winteren. Laat de dingen die waren, sterven en laat ons de tijd nemen om in ons eentje stilletjes te rouwen, opdat er straks opnieuw volop geleefd kan worden. Maar let op dat zich tussen ons in niet stilletjes een traliewerk van ijspegels vormt. Een mens alleen kan lelijk verkillen.

Iesja

WARM & koud

OUD & nieuw

Alles en iedereen wordt zo snel oud: nieuwe kleren worden oud van het moment dat ze gedragen zijn; de nieuwigheden die Sinterklaas vorig jaar bracht, zijn nu al oud speelgoed; mijn nieuw schoolgerei van september mengt zich al met het oude; …

Maar soms worden oude dingen ook wel eens nieuw. Omdat ik het niet echt op de kerstshoppingdrukte begrepen heb, ben ik dit jaar m'n pakjes gaan zoeken in kringloopcentra en op rommelbeurzen en daar heb ik geen spijt van. Het is heerlijk om te zien hoe andermans afgedankte spullen – vooral door kinderen – gewaardeerd kunnen worden als waren ze gloednieuw. Heerlijk ook hoe sommige mensen er aanleg voor hebben oude spullen een bestemming te geven die ze weer helemaal nieuw maakt.

Het is een kunst, weinigen gegeven. Alleen de natuur slaagt erin vanzelf oud en weer nieuw te worden, jaar in – jaar uit.

En jij? Kun jij jezelf vernieuwen? Of word je alleen maar altijd ouder?

Iesja

Wat geeft het dat je weleens het noorden kwijt raakt? Loop gewoon door en wie weet, ontdek je wel hoe lieflijk het zuiden kan zijn. Of blijf waar je bent en schaar je achter 'oost west – thuis best'.

Geen kat die erom geeft welke koers jij vaart. Je leven hoeft helemaal geen bepaald patroon te volgen. Je mag zelf kiezen. Je hoeft zelfs niet eens goed te weten welke richting je uit gaat. Wie houdt eens niet van een verrassingsreisje?

Dus stop bij een volgende kruispunt misschien eens gewoon je kompas in je broekzak. Sla alle richtingaanwijzers in de wind, ga met je ogen dicht die of die kant uit en kom ons dan maar eens vertellen wat voor nieuws noord-oost-zuid-west jou getoond heeft.

Iesja

NOORD & Zuid

Vrij & gebonden

Hij loopt drie rondjes langs de tralies en nestelt zich dan met z'n vette kluif in z'n vers gewassen kussen. Straks komt Baasje met de leiband voor z'n dagelijkse wandeling in het park, maar eerst mag hij nog een zalig middagdutje doen. Hondje-gebonden heeft het best naar z'n zin. Eén keer maar heeft hij van absolute vrijheid geproefd. Baasje had het hek opengelaten en Hondje was natuurlijk gaan lopen. Maar dat viel al meteen dik tegen: gigantische vroemtuigen wilden hem uit de weg ruimen, teefjes reageerden met kwaad gegrom op zijn nochtans zeer welwillend sociaal gedrag en mensen joegen hem uit hun voortuin. Tot overmaat van ramp begon het te regenen en vond hij geen hok om in te schuilen. Ook de weg terug was hij bijster en hij begon flink honger te krijgen, maar vond nergens de brokken die thuis altijd miraculeus in zijn bakje vallen. De wanhoop nabij, was hij dan ook wat blij plots Baasjes stem te ontwaren en met veel knuffels en zoenen weer naar huis geleid te worden. Voor Hondje gaat er sindsdien niets boven in liefde gebonden zijn.

Hij tsjilpt en kirt en ontdekt aan de hand van de respons welke bekenden er in de buurt zijn. Meestal gaat hij ze dan opzoeken om samen iets leuks te doen. Alleen als het tante Trilalie is, vliegt hij snel de hoogste boomtop in. Daar kan zij – met haar reuma – gelukkig niet komen. Soms vliegt hij ook in z'n eentje maar wat rond, van tak tot tak, van de ene tuin naar de andere, op zoek naar een lekkere worm, een tros bessen, of eender welke lekkernij waar hij zin in heeft. Hij wast zich waar hij een plasje vindt, laat zich leiden door de wind en ontdekt dagelijks nieuwe stukjes wereld. Het leven lacht Vogeltje-vrij toe. Eén keer maar is men erin geslaagd hem van z'n vrijheid te beroven. Hij had vliegen te dagdromen en belandde pardoes in het vangnet van een klein meisje. "O, lief vogeltje," kweelde ze en ze kneep hem bijna plat. Ze plantte hem in een kooitje en bleef de hele namiddag naar hem staren. Maar daar in de warmte tussen dat traliewerk, met alleen maar proper water en droog zaad, met als constant uitzicht die doffe woonkamer, vertoonde Vogeltje opmerkelijk weinig amusementsgehalte. Hij werd er in een paar uur tijd zowaar depressief van, had al tien verschillende zelfmoordwijzen bedacht en was dan ook wat blij toen het verveelde meisje maar besliste zich weer van het vogeltje af te maken en in de tuin het kooitje opende. Sindsdien kijkt Vogeltje-vrij wel uit z'n doppen. Hij laat zich niet meer vangen en zweert bij zijn absolute vrijheid.

Vogeltje-vrij vliegt wel eens langs bij Hondje-gebonden. Diens drinkbak leent zich immers perfect als vogelbad. Onder het baden, kletsen ze over koetjes en kalfjes, soms zelfs over leeuwen en olifanten. Over hondjes en vogeltjes zwijgen ze in alle talen. Ze weten immers heel goed dat ze mekaar voor het leven van vrije vogel of gebonden hond niet warm hoeven te maken.

Iesja

Mooie jongen kon werkelijk elk meisje krijgen en omdat grootmoeder, die nog een oorlog had meegemaakt, hem geleerd had dat je niet te gauw moet weigeren als je iets gratis krijgt, graaide mooie jongen gretig in het aanbod.

De knappe turnster met de mooie benen bleek hem echter alleen maar te willen om bij haar vriendinnen te kunnen opscheppen en dat vond hij nogal lelijk van haar. De sexy actrice met de volle borsten bleek er nog een paar andere knapperds op na te houden en dat vond hij wel erg lelijk van haar. De oogverblindende kapster met het lieve snoetje bleek ontgoocheld te zijn in zijn portefeuille en dat vond hij pas echt lelijk van haar. Ook de verrukkelijke kunstenares met de ranke handen, de aantrekkelijke winkeljuffrouw met de mooie kleren, de kokette boekhoudster met de fonkelende oogjes en al die andere mooie meisjes bleken onderhuids maar lelijke schepsels te zijn.

Mooie jongen besloot het uitgebreide aanbod maar even links te laten liggen en ontweek voortaan vakkundig de knipoogjes, de wuivende handjes, de getuite lipjes en de wiegende kontjes. Toen hij een keer de trein nam naar de grote stad, nam hij dan ook plaats tegenover het enige meisje dat hem niet aanstaarde. Ze bleek blind te zijn. Knap was ze ook al niet en omdat dus het gevaar dat mooie jongen in haar netten verstrikt zou geraken heel klein was, besloot hij maar eens een praatje met haar te maken.

Ze bleek een intelligente studente te zijn, met een brede muziekkennis en veel artistieke interesses. Ze toonde hem haar schetsboek, met eerder krakkemikkige, maar zeer warme portretten van allerlei mooie mensen die haar lief waren. Op slag vond hij het blinde meisje allang niet meer zo lelijk en hij vertelde honderduit over zichzelf en zijn vele veroveringen. Onder meer de knappe turnster die zijn uiterlijk niet belangrijk vond, de sexy actrice die ondanks haar grote aantrekkingskracht zo hondstrouw was en de oogverblindende kapster die geen interesse had in geld passeerden de revue.

Toen de treinreis er bijna op zat en mooie jongen het gevoel kreeg dat het echt klikte tussen hen, vroeg hij het blinde meisje om van hem een schets te maken. Ze aarzelde, zei dat ze hem immers nog niet goed genoeg kende, maar pende dan toch in vijf minuten een portretje van hem neer. Het resultaat stemde hem allerminst tevreden. Ze had hem getekend met een gigantisch hoofd vol uitstulpingen, pietepeuterige oortjes, grote demonische ogen, een slap lijfje en dito armen en benen en bovendien een minuscuul klein pietje …

Iesja

Mooi & lelijk

HOOG & laag

- *Dat is het probleem met dat hoog klimmen.*
- *Wat?*
- *Dat je zo laag kunt vallen.*
- *Ik was nochtans goed beveiligd.*
- *Je kunt je nooit tegen alles beveiligen.*
- *In elk geval niet tegen je eigen hoogmoed.*
- *En ook niet tegen andermans laagdunk.*
- *Ik weet niet hoe ik er weer bovenop kom.*
- *Je moet niet alles in één keer willen.*
- *Dat is het probleem met dat laag vallen.*
- *Wat?*
- *Dat je dan weer zo hoog moet klimmen.*
- *Misschien moet het niet zó hoog. Halverwege is ook ergens.*
- *Daar moet ik mij eens in verdiepen …*

Iesja

Een doordeweekse dag …

Op bevel van de wekker opstaan, tanden poetsen onder de douche, droog boterhammetje verorberen tijdens het aankleden, dikke zoen voor de baby die met papa naar de crèche vertrekt, vaatwas leegmaken, was uithangen, beetje stofzuigen, auto laden, onderweg een paar kleine boodschapjes.

Net op tijd op het werk. De telefoon rinkelt als ik binnenloop. Met m'n jas nog aan begin ik te werken. Tussen de middag een pakje zoeken voor mijn jarig nichtje, intussen m'n boterhammetjes opeten. De namiddagvergadering loopt een halfuur uit; verdorie toch.

Onderweg naar huis vlug even de loodgieter bellen en de baby oppikken in de crèche. Geen tijd voor een babbel. Als er iets is, lees ik het wel in zijn boekje. Verkleedkleren voor het verjaardagsfeestje afzetten bij m'n zus. "We praten zondag wel bij …" De biebboeken terugbrengen en oma gedag gaan zeggen, doe ik morgen wel, als ik het niet vergeet.

Baby thuisbrengen en auto uitladen. Zoen aan de papa. "Goeie dag gehad?" – "Druk, druk, druk …" Mezelf afpeigeren in de sportclub, snelle hap klaarmaken en even snel naar binnen spelen, gerei in de vaatwas en vaatwas aan. Badje laten vollopen, baby op het verzorgingskussen en dan …

Dan valt de tijd plots helemaal weg. Kietelen en lachen, liedje zingen, verhaaltje vertellen, zoentjes en knuffels, traagjes heen en weer in het water, rugje masseren … Baby laten genieten en daar zelf ongelooflijk van meegenieten. Zijn melkje drinkt hij zo rustig dat ik er zelf helemaal ontspannen van word en dan valt hij met een dikke mama-zoen en zijn knuffelpoes in een diepe slaap. Ik blijf nog even naar hem kijken.

Ik bedenk net als gisteren dat het morgen toch allemaal wat trager mag.

Iesja

SNEL & traag

Jaargang 24
Schooljaar 2008-2009

**Het leven is als een reis,
geniet van het uitzicht**

**Wie je bent, spreekt luider
dan dat wat je zegt**

**Het strand van het leven
kent altijd eb en vloed**

**Pas als je je deur opent,
kan er iemand binnenkomen**

Alles heeft zijn tijd

**De woestijn zal bloeien
als een roos**

**Verre doelen
bereik je beter samen**

Zie, ik maak alles nieuw

**Het leven is een feest,
maar je moet zelf
de slingers ophangen**

Alfa en omega

Twee oude besjes tetteren de hele rit door: over koetjes en kalfjes en nog minder dan dat. Een jong meisje heeft zich in een hoekje genesteld en is in een diepe slaap gevallen. Een man met rasta's bladert gedurig in z'n agenda, maakt aantekeningen, plant de komende weken. Naast mij zit een kerel met hemd en das zuchtend op z'n laptop te tokkelen. Een jongetje met spleetoogjes drukt zijn duimen lam op een soort van gameboy. Een bevallige studente prent het laatste stuk van een gefluoresceerde cursus in haar hoofd. Een man in overall tovert een derde halve literblik uit zijn koelbox en slaat het bier met gretige teugen achterover …

Als door de luidspreker het eindstation wordt aangekondigd, zie ik overal verbaasde tot verschrikte blikken. "O, zijn we er al? Ik heb niet eens gezien waar we zoal gepasseerd zijn," verwoordt één van de tetterende oudjes het collectief gevoel.

Ik bedenk dat deze treincoupé op deze zomerse ochtend netjes het leven weerspiegelt. Je kunt het verkwebbelen, je kunt het verslapen, je kunt het kapotplannen, je kunt je uit de naad werken, je kunt het verspelen, je kunt vanalles in je hoofd proberen te stoppen, je kunt het verdrinken, … En aan het einde van de reis zul je ervan schrikken dat het al afgelopen is.

Ik ben alvast blij dat ik van het uitzicht genoten heb.

Iesja

Het leven is als een reis,
geniet van het uitzicht

Wie je bent, spreekt luider
dan dat wat je zegt

“Ik ben een appelsien,” gilt Clementientje wanhopig, goed verscholen bovenin het bladerdek. Sinds jaar en dag kampt Clementientje met een minderwaardigheidscomplex. En ja, diep vanbinnen weet ze wel dat zij makkelijker in partjes breekt dan grote broer appelsien. Dat zij géén vervelende pitten heeft. Dat zij beter in een jaszak past. Dat ze wijdverbreid gewaardeerd wordt voor haar fijne smaak, terwijl de appelsien meestal gewoon uitgeperst en opgedronken wordt. Maar desondanks was ze zo graag een mooie, grote, ronde, knaloranje appelsien geweest.

“Ik ben een appelsien,” kirt Clementientje nogmaals, maar tevergeefs… “Dat ben je niet,” bromt een oude man met lange, witte baard. Met z’n wit gehandschoende hand plukt hij haar uit de boom en hij glimlacht tevreden. “Ik hoorde het aan je stemmetje; ik rook het aan je strak velletje. Jij ben een Clementientje. En ik verkies jou boven al het fruit van de wereld om met mij op wereldreis te trekken.” Hij stopt haar in z’n tabbaardzak en stapt goedgemijterd verder. Clementientje nestelt zich in het fluweel. Wat is ze trots zichzelf te zijn.

Iesja

Krab wacht. Hij wacht op de vloed die niet komt als jij wil dat hij komt. De vloed komt als hij komt. Soms zachtjes, in kleine golfjes die opkomen, je pootjes natmaken, terugtrekken, je nog even in spanning laten. Soms wild en onstuimig, helemaal uit het niets: de golven pakken je beet en sleuren je mee de weidse zee in. Je gaat kopje onder, proest het uit, hapt naar adem. Misschien wordt het je te machtig en moet je voortijdig op het droge gebracht worden. Maar meestal laat je je op de golven drijven en geniet je van de weldaad van het avontuur… Tot je weer zachtjes naar het strand dobbert, voet aan land krijgt en moe maar voldaan uitrust in het zand. Langzamerhand word je droog en kom je weer tot jezelf. Ook je omgeving droogt op. Je geniet van de rust. Maar na een tijdje gaat het je toch wel vervelen. Alles om je heen is werkelijk kurkdroog. Je krijgt dorst, maar je vindt geen water. Vanuit je ooghoeken zie je vis en kwal creperen en je hoopt dat voor jou de vloed niet te laat komt. Je wacht. Je wacht op de vloed die niet komt als jij wil dat hij komt.

Iesja

Het strand van het leven kent altijd eb en vloed

Pas als je je deur opent,
kan er iemand binnenkomen

Vroeger hield Manneke haar kostbaarste juwelen, haar diepste geheimen en haar meest waardevolle prullaria veilig weggeborgen achter slot en grendel: de dingen in een zakje, het zakje in een doos, de doos achterin de hoogste kast, de kast op slot, de tussendeur op slot, de buitendeur dubbel gesloten en als het even kon de grendels erop. Tot op die trieste dag dat ze ervoer dat mensen ook kunnen binnenkomen als je deur gesloten is. Ze bruuskeren al wat vast zitten, gooien je hele huishouden overhoop en gaan aan de haal met al wat je het meest dierbaar was. En daar sta je dan, de idioot die zich altijd zo veilig beschermd voelde. Dus sindsdien laat Manneke haar deur ongesloten: soms wagenwijd open, soms op een kier, soms dicht zonder grendel, afhankelijk van wie ervoor staat, afhankelijk ook van hoe ze zich die dag voelt. En al wat ze bezit, is met een beetje moeite toegankelijk voor wie zijn ogen opent. Niet tentoon gesteld, niet grotesk uitvergroot, niet nonchalant in het rond gegooid, gewoon vrij. Manneke voelt het ook, dat haar leven er zonder maskers en pantsers en valstrikken vrijer op geworden is. Als je geïnteresseerd bent, kun je gewoon binnen een kijkje gaan nemen. En wie weet, als het goed zit, gaat Mannekes deur achter jou wel dicht.

Iesja

De vijfjarige Iesja vond Jezus de flinkste jongen van de hele wereld: "Kijk, mama! Die meneer loopt over het water. Hij deelt brood en visjes uit en iedereen eet z'n buik rond. Hij wil vrienden zijn met de mensen die uitgesloten worden. En ik denk dat hij ook altijd netjes zijn korstjes opeet!"

De vijftienjarige Iesja vond Jezus maar nep: "Over water lopen? Wat een onzin… Dan verdrink je gewoon. En natuurlijk had hij met enkele broden en een handvol vissen voldoende voor een massa mensen – Wie lust er nu brood met vis? Hij gaf zogezegde zieken pepmiddelen en placebo's en ging om met de ergste marginalen. Wedden dat hij ook nog aan de drugs was?"

Er zijn ook tijden geweest dat Iesja Jezus helemaal niet vond.

Vandaag vindt Iesja Jezus waar iemand het woelige water oversteekt om de storm in het hart van de ander te bedaren, waar gedeeld wordt wat er is, waar wonden geheeld worden, waar mensen geleerd wordt anders te kijken, waar mensen door een ander worden gevoed, begeesterd of vervuld, waar zonder oordeel en zonder verwachtingen gehandeld wordt … Gelukkig zijn sommige dingen nog van alle tijden.

Iesja

Alles heeft zijn tijd

De woestijn zal bloeien als een roos

Elke juf en elke meester herinnert zich Stijntje Woestijn. “Het wordt niets met die jongen,“ zeiden ze vaak hoofdschuddend tegen elkaar. Als alle kinderen allang op hun stoel zaten, stond Stijntje Woestijn nog in de gang aan zijn rits te pulken. Als hij de hoogste toren gebouwd had, dan struikelde hij en viel de toren pardoes aan gruzelementen. Hij vergat keer op keer z’n zwembroek en stond daar dan in zijn blote poep bedremmeld naar de kleurige broekjes van de andere kinderen te kijken.

Op een mooie eerste septemberdag belandde Stijntje in het zesde leerjaar van zuster Roos, ook wel ‘kastanje’ genoemd. Haar stekelige bolster kon het niet hebben als kinderen blèrend aan haar rokken hingen. Toen de kinderen op de eerste schooldag een zelfportret moesten schilderen en Stijntje kwam aandraven met een rood druppend en scheurend vel papier en een lege verfpot, begreep zuster Roos meteen dat het niets zou worden met die jongen.

Die woensdagmiddag trof zuster Roos Stijntje in de gutsende regen tegen de schoolpoort geplakt. Hij had de bus gemist. Zuster Roos plantte hem in haar 2PK’tje en snorde met hem de weg op. “Ik zal jou eens leren verven zoals het hoort,” zei ze op de parking van de doe-het-zelfzaak. “Jij mag een kleur kiezen die bij mij past en dan verven we straks m’n kloosterkamer.” Dat was wel even schrikken voor besluiteloos Stijntje. Na lang wikken en wegen, speelde hij op veilig en koos hij vol overtuiging dé meisjeskleur bij uitstek. Zuster Roos had bedenkingen, maar liet hem begaan.

De pot was nog maar half open en Stijn stootte hem al om, over het tapijt heen. Hij kon wel huilen. “Niet erg,” suste zuster Roos. “Dan heb ik voortaan een tapijt dat mooi bij de muren past.” Zo begon het Stijntje te dagen dat fouten ook positief kunnen uitdraaien en hij ging vol moed aan het werk …

Toen zuster Roos Stijntje vroeg wat hij zelf van de geschilderde ruimte vond, speurde hij haar gezicht af naar hints, maar aangezien hij er geen enkele aanwijzing vond, besloot hij dat hij voor zichzelf moest gaan denken. “Misschien moeten we al dat roze toch maar met een andere kleur combineren?” piepte Stijntje voorzichtig. Zuster Roos lachte al haar tanden bloot en prees hem om z’n kritische blik. Stijntje opteerde ervoor twee muren donkergrijs te schilderen, koos gordijnen in de kleur van het tapijt en kocht zuster Roos voor haar verjaardag een gigantische fuchsia. De kamer was af!

De andere zusters waren zo vol van bewondering dat Stijntje de ene na de andere kamer mocht gaan verven. Hij combineerde groen en zandkleur, knaloranje met parelmoer, kastanjebruin met okeraccenten ... Per ongeluk kreeg het ene kamertje fel gekleurd beddengoed, het andere een boekenkast met stipjes, nog een ander een gevlekt douchegordijn. De tevredenheid van de zusters deed Stijntje groeien en bloeien als nooit tevoren en zo komt het dat vandaag elke modeontwerper en elke interieurspecialist Stijn Woestijn kent.

Iesja

De familie Saam gaat jaarlijks gezamenlijk op reis. Oom Een bestelt de tickets al in december – bij de winterkoopjes. Tante Twee stelt een lijstje van reisbenodigdheden samen en neef Aa mailt het rond. Oom Twee gaat overal op de valiezen zitten om ze dicht te krijgen en tante Drie doet samen met nichtjes Bee en Cee de algemene boodschappen: zonnecrème, shampoo, proviand, … Oom Drie regelt het vervoer naar de luchthaven, neef E zorgt voor entertainment onderweg terwijl nichtje Ef zich over reisziek neefje Gé ontfermt. Tante Een, die de luchthaven op haar duimpje kent, loodst de familie langsheen alle controles en loketten en hup … In een mum van tijd zitten ze goedgemutst op het vliegtuig richting Verdoel.

Dit jaar echter hebben een kink in de kabel, een haar in de boter en een aap in de mouw ervoor gezorgd dat de gezinnen elk apart Verdoel zullen opzoeken. Gezin Een heeft de grootste moeite om z'n koffers gepakt te krijgen en wordt – ondanks de grondige kennis van de luchthaven – zo lang tegengehouden bij de koffercontrole dat het vliegtuig zonder hen vertrekt. Gezin Twee neemt met perfect gepakte koffers het openbaar vervoer naar de luchthaven, loopt een vertraging van drie uren op en mist het vliegtuig. Gezin Drie komt met de hoogstnoodzakelijke reismiddelen mooi op tijd aan op het vliegveld, schuift aan bij de ticketdesk en beseft dan dat niemand van hen de tickets voor de volgeboekte vlucht besteld heeft.

De familieleden treffen mekaar in het luchthavenrestaurant. De neefjes en nichtjes halen de kink uit de kabel en het haar uit de boter en zo komt ook de aap uit de mouw: als de familie Saam niet samenwerkt, dan komen ze gewoonweg nergens …

Iesja

Verre doelen
bereik je beter samen

Zie, ik maak alles nieuw

Man en Vrouw hadden, samen met hun Jongen en hun Meisje, alles wat ze nodig hadden om gelukkig te zijn, tot gebeurde wat niemand verwacht: Man werd getroffen door een monster en Vrouw, Jongen en Meisje moesten het voortaan zomaar ineens zonder hem stellen.

De eerste maanden werden gevuld met alleen maar verdriet: eindeloze huilbuien bij het aanraken van Mans spullen, die ze dan maar stuk voor stuk opborgen in een grote verboden kamer, tot er niets meer van hem overbleef om bij te huilen. Dat hielp echter niet: het verdriet bleef hangen en nu het niet meer uitgehuild kon worden, vrat het van binnenuit de zieltjes van Vrouw, Jongen en Meisje kapot. Niemand dacht dat het gebroken gezin ooit weer gelijmd kon worden.

Op een mooie dag besefte vrouw dat het zo niet verder kon. Zonder aarzelen trok ze de deur van de verboden kamer open en haalde ze er alle Manspullen uit. De huilbuien staken weer de kop op en dat deed best deugd. In onderling overleg werden de spullen onder de gezinsleden verdeeld. Elk kreeg de opdracht zich de gekregen spullen eigen te maken. En dus ging het gezin die zomervakantie aan het werk… Jongen bekleedde zijn slaapkamermuren met Mans CD's – die immers niemand graag hoorde. Meisje maakt van Mans kleren een gigantische verkleedkoffer. Vrouw sorteerde de foto's die Man in zijn leven gemaakt had en knutselde er prachtige collages mee, voor elke kamer van het huis één. Nadat ze zijn favoriete stoel herbekleed en geschilderd hadden, kreeg hij een plekje bij de haard en de grote bierglazen waar hij zo van hield, deden voortaan dienst als vaas.

En zo werd Man weer beetje bij beetje deel van zijn eigen gezin, zij het op een heel nieuwe manier.

Iesja

Het is koud buiten. Het regent dat het giet. Ik ben natuurlijk weer te licht gekleed en ik ben m'n paraplu vergeten, dus zit ik vast weer de hele dag na te rillen. De trein is vertraagd, de werkstapel wordt er alleen maar groter op. Men vraagt dit, men wil dat. Ik heb geen tijd om het allemaal te ordenen in m'n hoofd en werk als een bezetene, maar voel voortdurend dat ik belangrijke dingen vergeet. De dag is om voor ik goed en wel begonnen ben; ik besef dat ik zelf vergeten ben te eten. Met een slecht gevoel trein ik naar huis. Daar moet er dringend wat opgeruimd worden, maar de kleine hangt aan m'n broek. Ik probeer hem af te schepen met alle mogelijke speelgoedjes, maar hij blijft jengelen. De aardappelen koken over, de boontjes zijn aangebrand en het vlees is maar halfgaar. Manlief zwijgt maar liever terwijl ik de hele maaltijd op mezelf zit te sakkeren. Na het eten snel-snel opruimen, de kleine in z'n pyjama wurmen en hem in z'n bedje stoppen, nog een zoen op z'n neus en deurtje toe. De tv heeft weer niks te bieden. Al na enkele minuten val ik in de zetel in slaap. Wat was vandaag toch weer een rotte dag!

Het is koud buiten. Het regent dat het giet. Ik hou wel van de geur van regen, als ik me onder m'n parapluutje kan verschuilen. Ik hou er ook wel van me te wapenen met dikke sokken en mutsen en truien. De trein is vertraagd. Dat geeft me de tijd om eens iets te lezen. De werkstapel is groot. Men vraagt dit, men wil dat. Ik probeer alle taken netjes te ordenen en werk eerst aan wat eerst af moet zijn. Als je er een sport van maakt, is organisatie best leuk. Ik neem een korte, maar deugddoende middagpauze, eet iets gezonds, sla een babbeltje en ga met een frisse kop weer aan de slag. De dag is om voor ik er erg in heb. Met een voldaan gevoel trein ik naar huis. Daar moet er dringend wat opgeruimd worden, maar de kleine hangt aan m'n broek. Ik neem de tijd om me met hem bezig te houden. We bouwen samen een toren, ik luister naar z'n verhalen, ik vertel hem iets van mezelf. Tot hij beslist dat hij wel in z'n eentje verder kan. Terwijl het eten zichzelf klaarmaakt, ruim ik op. Als manlief thuiskomt, gaan we met z'n drieën gezellig aan tafel. We eten, we praten, we zijn samen. We laten de vuile eettafel voorlopig voor wat ze is en nemen onze tijd voor het slaapritueel van de kleine, nog een zoen op z'n neus en deurtje toe. De tv heeft toch niks te bieden, dus ruimen we op ons gemak op, spelen we nog een gezelschapsspelletje en duiken we lekker vroeg onder de wol. Wat was vandaag toch weer een mooie dag!

Iesja

Het leven is een feest, maar je moet zelf de slingers ophangen

Alfa en omega

Op een mooie nacht kwam je ter wereld en je begon hem te beïnvloeden. Je maakte van twee gewone mensen een dolgelukkig verwarde 'mama en papa'. Je nam ruimte en tijd in. Je werd consument van wat natuur en mens produceren. Je leerde een taal om de wereld te beheersen. Je bouwde, je reed, je schreef, je maakte voet- en vingerafdrukken.

Op een dag zul je er even onverwacht niet meer zijn. Ik wens je toe dat je de mensen om je heen zag oplichten, dat de dingen in jouw wereld kleur kregen. Ik wens je toe dat God zag dat het goed was.

Iesja

Jaargang 25
Schooljaar 2009-2010

Kom op … gebruik je 'verstand'

Om de zon te waarderen
heb je regen nodig

Voor een schip zonder roer
is elke wind tegenwind

Vertrouw op God
en zet je fiets op slot

Vlieg er uit, vlieg erin

Hij zei niets, zij zei niets
en toch hadden ze woorden

Het land van de stilte
heeft haar eigen geluid

Diep in jouw ogen
zie ik mijn eigen verlangen

Wie samen kan roeien
vaart wel

Het gaat niet om hoeveel je doet
maar hoeveel liefde je stopt
in wat je doet

Tijdens examenperiodes was Broer altijd erg nerveus. Het ging dan ook allemaal zo moeilijk in z'n kopje. Ma spaarde haar vakantiedagen op om hem aan te moedigen, om z'n cursussen op te vragen en hem tijdens de pauzes wat te verstrooien. Op vrije avonden stuurden Ma en Pa hem eropuit: een pintje gaan drinken, een film gaan bekijken, de volgende ochtend uitslapen en dan rustig weer aan de slag. Ze moesten hem af en toe wel een figuurlijke stamp tegen z'n achterste geven, hem moed inpraten, hem paaien met mooie beloftes om hem achter z'n bureau te krijgen. Bovenal mochten ze zich geen vragen stellen als hij twee uur voor z'n examen al naar school vertrok. Dan deed hij nog een toertje met de fiets, in z'n eentje in de natuur, om de zenuwen te bedwingen. Ma en pa wisten ook dat ze hem meteen na het examen niet thuis moesten verwachten; ook dan ging hij nog eens uitwaaien. En als hij thuiskwam, moest de radio even keihard aan, had Ma best iets hartigs in de oven staan, moesten z'n nette kleren uit en trok hij zijn oudste trainingbroek, graag fris gewassen, aan om weer aan de slag te kunnen.

Zus was tijdens examenperiodes altijd erg nerveus. Het ging dan wel allemaal vlotjes in haar kopje, maar de gedachte dat het er ook nog netjes moest uit komen, deed haar verstijven. Op een examendag was ze altijd voor de vogeltjes uit de veren, kreeg ze geen hap door haar keel, moesten de kleren hebben die ze bij het vorige geslaagde examen gedragen had, ondergoed incluis, netjes gewassen en gestreken klaarliggen en was ze ronduit onaanspreekbaar. Ma en Pa moesten haar vaak aanporren om zich nipt op tijd klaar te maken; ze bleef haar les maar herhalen. Pa spaarde zijn vakantiedagen op om haar naar school te kunnen brengen. Onderweg zweeg hij; ook de autoradio ging uit. Meestal wachtte hij bij de poort tot Zus weer buitenkwam. Ze vloog dan op de auto af en begon honderduit te vertellen, blij met z'n gezelschap. Bij thuiskomst ging ze, na een licht slaatje, het liefst meteen weer aan de slag. Ma en Pa moesten haar af en toe een figuurlijke stamp tegen haar achterste geven, stuurden haar wel eens op boodschap of met haar Broer mee, om haar achter haar bureau vandaan te krijgen.

Broer en Zus zijn allebei geslaagd, met – en vooral dank zij – onderscheiding.

Iesja

Kom op …
gebruik je 'verstand'

Om de zon te waarderen
heb je regen nodig

Ter voorbereiding op de komst van Kuiken had moeder Kloek alle mogelijke pedagogische naslagwerken uitgepluisd en ze had eruit onthouden dat kinderen bovenal bescherming en waardering nodig hebben. Zo gezegd, zo gedaan: Kuiken had nog maar een klein barstje in zijn ei geprikt en moeder Kloek stond al te juichen om z'n opmerkelijke spierkracht. Aangezien het die dag regende, sloot ze de deur en ze deed ze pas weer open toen de zon straalde. Kuiken vond het reuzefijn buiten, met die helderblauwe lucht, dat malse gras en dat zalige briesje. Maar ook op binnendagen had hij het best naar z'n zin: hij leerde lezen en schrijven, tekenen en rekenen. En bij alles wat hij bijleerde, prees moeder Kloek zijn intelligentie, zijn motoriek en zijn creativiteit. Ze leerde hem een toontje hoger te zingen, iets harder te roepen, sneller te vliegen, wat verder te kijken en zo groeide Kuiken uit tot een grote, sterke haan die blaakte van zelfvertrouwen.

Kuiken ging zich echter steeds vaker vervelen: het hok werd hem te benauwd en hij kreeg het steeds vaker op z'n heupen van het voortdurende gekakel van moeder Kloek. Op een dag, bij hoog oplopende ruzie, zwierde moeder Kloek de deur open en trapte ze Kuiken naar buiten. "Kom vooral niet terug voor je een beetje respect gekweekt hebt voor wat ik hier allemaal voor je doe!"

En daar stond Kuiken, in de gietende regen, met niks anders dan zichzelf. Z'n pluimen en z'n gemoed werden er zwaar van. Hij ging op pad in de wijde wereld en kwam met allerlei mensen in contact – mensen die hem uitlachten, mensen die hem in het ootje namen, mensen die veel meer dan hij van de wereld wisten … Gaandeweg leerde hij een toontje lager te zingen, iets stiller te spreken, minder snel op te vliegen, wat meer naar zichzelf te kijken en zo groeide Kuiken uit tot een zachtaardige, begripvolle haan die dankbaar was voor elke regenloze dag.

Iesja

Helemaal in het begin, nog erg wankel, kneep je m'n vingers haast plat. Tot op dat onbewaakte moment dat je losliet en je tot ieders verwondering geheel zelfstandig een stap deed. Je smakte pardoes op je gezicht, maar je grabbelde gauw mijn vrije hand vast en je krabbelde recht. Binnen de kortste keren kwam weer zo'n onbezonnen moment waarop je een zelfstandige stap deed – en nog één, en daarna nog één. En daarna liet je je door het dolle heen in m'n open armen vallen.

Je leerde steeds beter te stappen, je vond het altijd maar normaler dat je dat kon en je ging steeds minder vaak op je gezicht. Af en toe droeg ik je nog wel even, maar als je met je benen trappelde om je los te wrikken, als je met 'tap' aangaf dat je het zelf wel kon of als je je armen naar iemand anders uitstrekte, dan liet ik je je gang gaan.

Ik laat je steeds vaker los. Straks reis je geheel zelfstandig naar de andere kant van de wereld, beklim je bergen, strek je je armen naar die ene andere uit en haken kinderhandjes zich in de jouwe. Toch blijven mijn handen altijd voor jou vrij en m'n armen wijd open. En als het nodig is, dan draag ik je zelfs weer even.

Iesja

Voor een schip zonder roer
is elke wind tegenwind

Vertrouw op God
en zet je fiets op slot

Herinner je je dat moment nog …

We gaan ervoor.

Ja, we doen het.

Ben je er klaar voor?

Ja.

Je twijfelde toch even …

Weet je ’t zeker?

Ja… Zullen we?

Ja.

Zeker?

En je ging er met volle overtuiging voor.

Heel zeker.

We gaan ervoor.

Daar denk ik aan als ik twijfel.

Iesja

Fliedertje fladdert binnen, met excuses dat ze maar net op tijd is: ze moest onderweg nog effe naar hier, wou daar nog een praatje maken, kon ginder nog eens dat. Met excuses dat ze niet erg goed voorbereid is. Dat had ze gisteren willen doen, maar toen moest ze plots nog effe dit en vroeg iemand haar nog vlug dat.

Fliedertje gaat zitten en begint – over hier en daar en ginder, over dit en dat, over iemand en niemand en alles en niets, over ver en dichtbij, over binnenin – wat echt is, over jou en mij en zichzelf. Met gemak, met passie, met tijd, met handen en voeten en een brede glimlach, graag.

Fliedertje fladdert buiten, met excuses dat ze meteen weg moet: ze wil immers graag nog effe… Maar natuurlijk heeft ze nog wel even tijd voor jou, om met je te praten en naar je te luisteren. Graag zelfs. En natuurlijk weet ze wel raad, natuurlijk wil ze je helpen. Met plezier.

Fliedertje neemt de dingen zoals ze komen, graag en met plezier. Ze vliegt erin en ze vliegt eruit. Zonder dralen, met gemak en met kennis van zaken. En nooit ofte nimmer is ze moe, dankzij jou, dankzij mij, dankzij zichzelf.

Iesja

Vlieg er uit, vlieg erin

Hij zei niets, zij zei niets
en toch hadden ze woorden

Luisterend spreken

Als je me roept, dan kom ik.

Als je je armen strekt, dan pak ik je op.

Tuit je je lippen, dan zoen ik je.

Vertel me een verhaaltje; ik luister.

Als je me iets vraagt, dan antwoord ik.

Als je een liedje zingt, dan zing ik graag mee.

En daarna zet ik een ander deuntje in. Ik
vraag je iets, ik vertel, ik tuit m'n lippen,
strek m'n armen en zwaai je uit.

Iesja

Het land van de stilte
heeft haar eigen geluid

Diep in jouw ogen
zie ik mijn eigen verlangen

Om je werkelijk te kunnen ontmoeten,

moet ik vooral niet moeten.

Maar willen en kunnen

en zijn wie ik ben.

Om jou te kunnen zien

zoals jij bent.

En daar mezelf te vinden.

Iesja

Al bijna zestig jaar, dagelijks,
zo rond een uur of twee,
na het middagdutje, zet zij koffie.
En hij zet twee goeie tassen op tafel,
met sous-tasse.
Hij pakt de goeie stoel
en zij klimt erop, om de goei' koekskes te pakken.
- De laatste tijd moet hij wel een beetje aan haar poep helpen steken. -
Ze gaan in de voorkamer zitten
en praten. – Ik kan me eerlijk gezegd niet goed voorstellen waarover nog.
Maar ik denk dat ze elkaar de laatste tijd veel vragen stellen.
Zo van die vragen waar niemand anders nog aanvaardbaar op antwoordt.
En dan denk ik weleens, God,
als één van beiden moet gaan,
laat de ander dan maar meegaan.
Wat moet die anders nog, zonder de goei' koekskes en zonder antwoord?

Iesja

Wie samen kan roeien
vaart wel

Het gaat niet om hoeveel je doet maar hoeveel liefde je stopt in wat je doet

Ik denk niet dat het in uw contract stond:

met uw autootje vol kinderen naar school tuffen;

boterhammetjes smeren voor wie van thuis uit niets meekreeg;

kopies maken op zaterdag zodat u tijdens de schooluren altijd beschikbaar was;

ook eens op zaterdag iets leuks doen met uw klas;

's zomers rommelmarkten afschuimen op zoek naar materiaal voor onze spellenkoffer;

op uitstap in Nederland boekjes opsporen voor onze klasbibliotheek;

of kleurpotloden met punten die niet kunnen breken.

Dank u, juf, dat u het niet bij een acht-tot-vier-job houdt.

Een fijne vakantie gewenst!

Iesja

Jaargang 26

Schooljaar 2010-2011

Champagne

Smoothie

Trappist

Soep

Wijn

Water

Koffie

Elixir

Melk

Energiedrank

“Champagne!” Hij giet de glazentoren vol. We grijpen en klinken, op onze gezondheid. wij, dames in strakke jurken en heren in maatpak, blozend van contentement. Het leven zoals het is als het mooi is, als er te vieren valt.
“Champagne! Doe ze nog eens vol!” Exquise hapjes rukken aan. We praten en lachen en dansen. In de zaal gonst het van uitgelatenheid. Joie de vivre …
De wereld draait mooi rond en is in harmonie.

Ons wereldje dan toch …

Iesja

CHAMPAGNE

een sprankelend begin

SMOOTHIE

een bundeling van energieke krachtbronnen

“Smoothie …” De man in de reclame spreekt het uit met een glimlach die het spiegelbeeld van de banaan op het aanrecht zou kunnen zijn. De dictielessen die hij klaarblijkelijk gevolgd heeft, genereren een zeer onnatuurlijke uitspraak van het – toegegeven onuitsprekelijke – woord.
“Smoothie …” Hij zwiert een amalgaam aan vruchten in een blender, drukt op de knop en oogst een sapje dat naar eigen zeggen puur, gezond, lekker, voedzaam, meeneembaar en bovendien in enkele seconden nuttigbaar is.
“Smoothie …” Het is een drankje dat ons en onze tijdsgeest typeert. De goegemeente is er al even enthousiast over als de man in de reclame zelf, mede door de gigantische promomachine die erop gezet is.
En dus drinken we vanaf nu massaal en vol overtuiging “Smoothie …” Tot nader order, tot iemand er toch een of andere schadelijke stof in ontdekt of de voedingswaarde van gemixt fruit onderuit haalt, tot de taksen op de flesjes de lucht in gaan of dat we ’t goedje collectief beu gedronken zijn. Waarschijnlijk is er tegen dan overigens allang iets véél beters op de markt: op naar Smoothie 100 vruchten, mét brokken én extra ditjes en datjes!
Om daarna misschien te herontdekken dat een kilo appelsientjes in een handomdraai geperst, puur, gezond, lekker, voedzaam, meeneembaar en bovendien in enkele seconden nuttigbaar is.

Iesja

Mensje van nu:
altijd wat te doen.
Van hot naar her en terug.
Opnieuw maar anders, beter.
Hoger, sterker, sneller:
hup-hup, tempo, maak voort.
Time = money;
money = time.
Doe, denk, wees er voor anderen.
Maak het in het leven;
maak jezelf groot.

Wees trots op je verwezenlijking
en neem nieuwe uitdagingen aan.
Maar sta toch ook af en toe eens stil.
Trek je terug in je binnentuin,
kuier rondjes in je gaanderij.
Luister naar je hart, luister naar God
en spreek in vrijheid.
Bezin, wees er voor jezelf.
Word pater.
En drink eens een trappist.

Iesja

TRAPPIST

bezonken wijsheid
met respect voor het
mysterie

SOEP

preludium
op het goede dat komt

Met de restjes van gisteren en eergisteren,
maar ook met iets lekker vers
wil ik voor je staan:
heerlijk gezond en deugddoend.
Hartverwarmend op een koude winteravond,
koelkastfris in de zomer.
Pittig gekruid of
voor de gelegenheid opgesmukt met
wat room / rekkerkaas /
balletjes onderaan m'n kommetje /
bovendrijvende lettertjes / …
Proef maar; ik zal je smaken.
Eet naar hartenlust; ik zal je voeden.
Altijd mezelf maar altijd anders en vooral altijd
wil ik voor jou soep zijn.

Iesja

Wijntje Tierlantijntje.
Wees een goeie vriend
en laat me jou ontkurken,
je tot tranen bewegen.
Toon me je waarde,
je wijsheid, je deugd.
Laat me met jou
tot rust komen
en geef me je geheimen prijs:
je geur – je kleur – je boeket.
Dan geef ik jou mezelf
Wijntje Vileintje.

Iesja

WIJN

savoureren,
proeven en langzaam
genieten

WATER

heldere eenvoud

Als een gewicht schouders en gemoed bezwaart,
als de dingen pijn doen, knagend en niet te verzachten,
als tranen stromen, oprecht en onophoudelijk,

dan wou ik – zo graag – weer eventjes klein zijn.
Dan zou m'n moetje me besprenkelen
met Mariaatjeswater uit Lourdes
en ik zou wonderbaarlijk helen
zoals m'n bloedknieën
die keer dat ik gevallen was met m'n fiets.

dan wou ik – zo graag – dat ik kon
wat Jezus predikte:
te worden als een kind,
ontvankelijk en naïef in geloof in het goede, in heilzaamheid,
arm van geest en het Rijk Gods nabij.

(Misschien moet ik mij een flesje 'Mariaatjeswater' aanschaffen en proberen …)

Iesja

Elke morgen, elke avond denderen ze voorbij: dames op hakken, heren met aktetassen, pratend-lachend, een geurende-dampende beker koffie in hun hand.
Hij zit erbij en kijkt ernaar. Hij denkt en herdenkt, maar kan niet snappen waarom zij wel en hij niet mogen denderen naar een doel, getooid en met papieren, met plezier en recht van spreken, met geur en kleur en warmte. Met koffie, nota bene uit zijn land van herkomst.
Hij dacht nochtans dat allen gelijk kind waren van die ene God die godsdiensten overstijgt en dat de wereld aan allen gelijk toebehoorde.
Hij hoopt alvast dat hij misschien vandaag één zo'n beker koffie toegestopt zal krijgen.
Hij hoopt nog altijd dat hij misschien ooit één zo'n kans uit de duizend zal krijgen. En dan zal hij het heerlijk vinden eens in het jaar veertig dagen vrijwillig te kunnen vasten, zichzelf te onthouden en te geven.

Iesja

KOFFIE

een aroma van gebrande
eerlijkheid

ELIXIR

levenswijsheid
met een vrolijke toets van
kruidige zoetheid

Er was een wedstrijd uitgeschreven – hoofdprijs 'het elixir dat eeuwig leven schenkt', als je 't vindt, tenminste. En dus gingen ze massaal op zoek. De bonenstaken, de kloefen, de fliedertjes en de wurms – jij en ik incluis.

De bonenstaken trippelden, neusjes in de lucht – ellebogen gebogen – kontje achteruit, heel voorzichtig het landschap door. Ze raakten niks aan en niks raakte hen. Ze zochten en dachten en wilden heel graag, maar vonden niet.

De kloefen bulldozerden, neuzen naar de grond – ellebogen wijd – kont ietwat uitgezakt, verpletterend het landschap door. Ze verwoestten alles dat in hun weg stond en alles wat voor hen weg lag. Ze zochten en wrochten en wilden heel graag, maar vonden niet.

De fliedertjes zweefden, oortjes flapperend – buik ingetrokken – benen gestrekt, op afstand het landschap over. Ze sloegen gade, maar kregen geen voeling. Ze droomden en wensten en wilden heel graag, maar vonden niet.

De wurms schuifelden bedeesd, oortjes hangend – buik uitpuilend – benen trillend, in de aarde het landschap door. Ze hoorden en zagen en roken enkel aarde; andere impulsen bleven hen vreemd. Ze hongerden en dorstten en wilden heel graag, maar vonden niet.

En zo komt het dat een hele bevolking bonenstaken, kloefen, fliedertjes en wurms – jij en ik incluis – zodanig op zoek naar het elixir dat eeuwig leven schenkt, soms helemaal vergeet te leven.

Iesja

Voorkauwend en herkauwend,
vanuit een weids gezichtsveld,
stevig met de voeten op de grond,
gerust in de toekomst,
met een natuurlijke warmte
en vanuit een aangeboren instinct
brengt de koe haar jongen groot tot stevige stieren,
met de melk die ze heeft. /
brengt de leerkracht z'n leerlingen groot tot stevige burgers.
En wat voor melk heb jij te bieden?

Iesja

MELK

bron van leven dat door
merg en been gaat
en van binnenuit sterk maakt

ENERGIEDRANK

wat je vleugels geeft …

Wat is dat toch dat jou
bergen doet beklimmen,
over water laat wandelen,
een gat in de lucht doet springen?
Wat is dat toch dat jou
van de berg doet afdalen om het te vertellen,
in tongen doet spreken,
het van de daken doet schreeuwen?
Wat is dat toch dat jou
zeeën doet splijten,
water in wijn laat veranderen,
bergen doet verzetten?

Wat is dat toch waar jij je energie uit haalt?

Iesja

Jaargang 27
Schooljaar 2011-2012

Een boek vol dromen

Naar God weet waar

Een adembenemend uitzicht

De zoete inval

Stap voor stap

Op automatische piloot?

Over de grens

Even uitblazen

Oost west, thuis best?

Tussen droom en herinnering

EEN BOEK VOL DROMEN

Je bent een goed mens, schat. Je vrijheid om te gaan en te staan waar je wil, om alles te doen wat je wenst, benut je met goede daden aan anderen. Je geeft wat je hebt, je doet wat je kunt. En toch gaat het je niet altijd voor de wind. Je ziet niet meer wat je vroeger wél zag. Men ziet jou niet meer zoals je bent. Je bidt, je huilt, liever was je hier niet meer.

Maar je bent een goed mens, schat. En je gunt het een ander dromen die je zelf niet meer kunt waarmaken, na te reizen. Je stuurt hem op pad. In z'n rugzak een dosis goeie raad: te geven wat hij heeft en te doen wat hij kan. Aan z'n zijde een engel, een echte ouderwetse engel, die dienstbaar is en wegwijst.

Hij zal van zijn reis rijker terugkeren. In bezittingen, misschien, maar vooral in ervaringen. En dat zal ook jou weer doen zien als tevoren. Je zult weer kunnen feesten. Je zult dankbaar zijn. Je zult willen geven. Je zult nederig buigen en verwonderd staan.

Als je 't een ander maar gunt dromen na te reizen.

Iesja, naar Tobit

Net als alle andere superhelden, was ook de aanzienrijke Mozes maar een mens. Hij voelde het vuur wel branden, maar durfde niet te durven: men zou hem niet geloven, niet naar hem luisteren; hij was maar een stamelaar; hoe moest hij zich verantwoorden?

Maar net in die vertwijfeling ontwikkelde hij ongekende krachten. Hij werd meester over wilde dieren, ziekten, water en bloed. Hij leerde te spreken bij monde van anderen en zag vijanden – eens zo sterk – geplaagd tot in het diepste duister.

Hij maakte zich los van al wat hem bekend was en vertrok. Naar God-weet-waar. Mens en dier volgden. Geen kaart, geen kompas. Wel het geloof dat er over hem gewaakt werd en dat hij geleid werd, zelfs via omwegen of in gewijzigde richting, gestuwd op een verlicht pad.

Net als alle andere superhelden, was ook Mozes best wel bang en werd er wel eens hongerig gemord. Maar hij wist dat zijn strijd gestreden werd zonder dat hij zelf de wapens hoefde op te nemen.

En zie: hij trok droogvoets door de zee, bitter water werd zoet, brood viel uit de hemel en water stroomde uit de rots. Het was voldoende dat Mozes, al was hij maar een mens, z'n hand uitstrekte om wonderen te laten gebeuren en van de reis naar God-weet-waar een succes te maken.

Net als alle andere mensen, had ook Mozes de kracht in zich om een ware superheld te zijn.

Iesja, naar Exodus

Naar God weet waar

EEN ADEMBENEMEND UITZICHT

Hoe klein ik ook ben,
hoe ongenaakbaar ik ook lijk,
wat ik ook uitgespookt heb…
Als ik moeite doe
om jou te kunnen zien
zoals je bent,
wil jij dan ook moeite doen
om mij te zien,
om me met m'n voetjes op de grond te zetten
en tot mij door te dringen,
wat de anderen ook zeggen?
Zul je me uitdagen
om het beste van mezelf te geven
en mij te tonen zoals ik werkelijk ben?

Want ook ik ben een kind van God, dacht ik …
Enkel een beetje verloren.

Iesja, Naar Zacheüs

DE ZOETE INVAL

Een kind wordt geboren
- in een kraambed of in een stal -
zoals dat gebeurt.
Het ontmoet mensen – van alle soorten, de gekste eerst.
Het leven lijkt wel een zoete inval.

Een kind krijgt vanalles
- mooi, lelijk, deugddoend, weerzinwekkend … -
zoals dat gebeurt.
Het is ontvankelijk – voor wat zich ook maar aandient.
Het leven is (nog) een spel.

Een kind wordt groot
- letterlijk / figuurlijk / innerlijk -
zoals dat gebeurt.
Het wordt iemand – niet altijd wie het leek te zijn.
Het leven gaat z'n gangetje.

En een moeder
die staat erbij en kijkt ernaar,
bewaart dit alles in haar hart
en denkt erover na,
wikkelt het kind telkens opnieuw in doeken
en geeft het een plaats.

Iesja, naar 'de herders bij Jezus' geboorte'

STAP VOOR STAP

Klik klak klik klak

tikt het leven op hoge hakken,

op tempo – gehoord – gezien.

Dan onverwacht – krak – haakt een hak af.

Je hinkt nog wat verder, wankelt, valt –

stil.

Je staat op, duizelig,

werpt je schoenen af, nog onzeker,

papt aan met de aarde – in rust.

Je zet een stap. En dan nog één;

weloverwogen, opnieuw voor het eerst.

Je zoekt je weg bedachtzaam

in het nieuwe ritme dat je hart je ingeeft.

En daar zit muziek in.

Iesja, naar de bekering van Paulus

Naast Ruth stapt een blinde vrouw de trein uit. Ze vraagt waarheen de trap is. “Die kant uit …” wijst Ruth. De ogen van de vrouw blijven leeg; haar gezichtsuitdrukking wordt des te voller. “Ik loop wel met u mee,” herpakt Ruth zich. “Dat hoeft niet,” zegt de vrouw. “Ga maar je eigen richting uit.” “Laat uw richting dan maar mijn richting zijn,” vindt Ruth. Ze leidt de vrouw de trap af, de straat over, rechtdoor. “Waar moet je afslaan?” vraagt de vrouw. “Nergens,” zegt Ruth. “Ik loop met u mee tot uw bestemming.” “Dat hoeft niet,” zegt de vrouw met meer aandrang dan de vorige keer. “Dat weet ik,” zegt Ruth, “maar ik hoef ook nergens anders.”

De vrouw stopt voor de deur van de leegstaande snoepwinkel die ze vroeger uitbaatte. Ze inviteert Ruth binnen, uit beleefdheid, want veel heeft ze niet aan te bieden. Het geeft Ruth niet. Zoals elke avond heeft ze een grote pot soep mee uit het restaurant waar ze werkt. De vrouw warmt de soep op en ze eten zwijgend. De dag erna komt Ruth terug met een pot soep. En de dag daarna; en de dag daarna. Ze geraken aan de praat: eerst over koetjes en kalfjes, dan over dingen en mensen, over snoepwinkels en restaurants. Op een dag vindt de vrouw dat Ruth gerust mag blijven na de soep en dat doet Ruth: ze hoeft nog altijd nergens anders heen.

In de weken en maanden die volgen, knapt Ruth stukje bij beetje het oude snoepwinkeltje op, tot ze er op een mooie dag haar eigen soepbar opent. Bij de opening verwelkomt naast Ruth een trotse blinde vrouw de klanten. Haar ogen blijven leeg; haar gezichtsuitdrukking is des te voller.

Als iemand haar nu de weg zou vragen, dan zou ze zonder zelfs maar te wijzen en vol vertrouwen “Die kant uit …” zeggen.

Iesja, naar het boek ‘Ruth’

OP AUTOMATISCHE PILOOT?

OVER DE GRENS

Jij velde een oordeel,
onder hard geroep van anderen,
en ik neem m'n kruis op.

Jij schopt en slaat me
en houdt niet op me te bespotten en vernederen.
Ik val en sta toch maar weer op,
gesterkt door een enkeling
die al eens een klap voor me incasseert
of m'n wonden verzorgt.
Ik zal dit volhouden
tot je me helemaal hebt uitgekleed en vastgezet,
tot over de uiterste grens.

En dat doe ik allemaal voor jou,
en voor al wie zo hard geroepen heeft,
al wie heeft gezwegen en al wie met mij heeft geleden.

Want over die grens
wordt alles anders, word ik als nieuw.
Ik hoop dat je dan nog eens komt kijken
en zult inzien dat een oordeel
niet het laatste woord heeft.

Iesja, naar 'het lijden van Jezus'

Hetzelfde is anders

naargelang de plek waar je je bevindt:

het seizoen, het jaar, het leven –

in rust of druk in de weer –

in het volle licht of in de schaduw …

Beweeg:

verlaat je veilige, beperkte vallei,

klim zwoegend de berg op,

eventueel in andermans schoenen…

Kom aan de top tot stilstand,

in het volle licht van de zon,

trots op wat je hebt verwezenlijkt.

Geniet, adem in en uit, relax, kijk …

Zie hoe anders vallei en berg kunnen zijn.

En herinner jezelf daaraan

wanneer je weer veilig in je beperkte vallei rondhost.

Iesja, geïnspireerd door de berg Tabor

EVEN UITBLAZEN

Oost west, thuis best?

Thuis is geen plek,
geen muren met een dak,
geen binnen tegenover buiten,
geen meubelen, geen behang, geen tapijt.

Thuis is
naar waar je getrokken wordt,
waardoor je geraakt wordt,
wat met vreugde vervult,
waarvoor je dankbaar nederig kunt knielen,
wat je huldigt, naar waarde schat, wil beschermen.

Thuis is een gevoel,
hetzij in een stal, hetzij in een wei,
binnen/buiten/hier/elders;
het is liefde, nabijheid, geborgenheid.

Mijn thuis, dat zijn wij samen.
Welkom thuis!

Iesja, naar 'de drie wijzen'

In Nergens was er Niets meer en dus trok Niemand weg.

Onderweg ontmoette hij anderen

Die hem aanspraken, tot stilstand brachten, bevroegen,

bij wie hij op verhaal kon komen

over herinneringen in z'n hoofd,

over dromen in z'n hart.

Ze wezen hem terecht, gaven hem uitleg,

openden z'n ogen.

Hij (h)erkende ze als vriend

en eens hun wegen waren gescheiden,

stuurde hij hen kaartjes op z'n verdere tocht.

Zo werd Niemand Iemand.

Hij keerde terug

en vond Ergens Iets.

Iesja, naar 'de Emmaüsgangers'

TUSSEN DROOM EN HERINNERING

Jaargang 28
Schooljaar 2012-2013

Van boven naar onder van links naar rechts

Weer of geen weer

Geschreven en gedrukt

Handen uit de mouwen

Speel je troef uit

In de wandelgangen

En dan is er stilte

Aan tafel

Waar is dat feestje?

Voel je goed in je vel

Schatten op zolder

Weer of geen weer

Dat Remi hoegenaamd op de wereld is, heeft iets te maken met een pilletje waarop een post-it 'niet vergeten' plakte, maar dat toch vergeten werd. Remi's moeder vindt het namelijk nogal moeilijk om het dagelijkse leven wat op orde te houden. Dat de kleine Remi meestal te laat op school komt, heeft dan ook iets te maken met een rood pijltje dat naar een bepaald tijdstip op de wandklok wijst en waarop 'niet vergeten' staat, maar dat toch keer op keer vergeten wordt.

Aangezien de schoolpoort voor de veiligheid van de kleuters na beltijd op slot gaat, moet Mie, de secretaresse, haast elke voormiddag nog eens haar bureau uit om Remi alsnog binnen te laten en naar zijn klasje te brengen. Soms van harte, soms met tegenzin, nog afhankelijk van het weer. "Remi, toch," zegt ze dan terwijl ze haar polshorloge onder z'n neus duwt en met haar wijsvinger op de cijfers tikt: "het is al vijf voor negen; je moest hier om acht-uur-dértig zijn!"

Maar de dag erna is het precies hetzelfde liedje.
Op een keer beseft Mie echter dat ze Remi al enkele dagen niet meer heeft moeten binnenlaten. Ietwat in paniek gaat ze de volgende dag de kinderen opwachten bij de schoolpoort. En ja, hoor: Remi komt voor het belsignaal met de andere kinderen de poort door. Zo ook de volgende dag en de dag erna. Als ze vindt dat dit toch echt geen toeval meer kan zijn, spreekt ze Remi erover aan. "Ah ja, ik kan nu op tijd komen," zegt de kleuter terwijl hij trots z'n polshorloge onder haar neus zwaait en met z'n wijsvinger op de cijfers tikt: "u heeft mij toch acht-uur-dértig leren lezen?!"

Iesja, naar 'de tien meisjes', Mt. 25, 1-13

Het is druk.
Leerkrachten staan in rij.
Blaadjes floepen stuk voor stuk
onder de laser voorbij:

een artikel voor Nederlands over 'Waarderend spreken',
recto-verso en in vierentwintigvoud.
Een bundeltje 'Samen brood breken',
over hoe je aan gemeenschap bouwt…

Doorheen het geklik en geklak:
getetter en getater.
Over thuis, de klas, het vak,
over gisteren, nu en later:

"Dat dat kind niet oprecht is"
"En mens, wat kunnen ouders toch zagen"
"Dat les geven soms een gevecht is"
"En ze stelden weer zo'n onnozele vragen"…

Papier is gewillig
maar treden jouw woorden het bij?
Of laat dat je onverschillig
daar in die drukke-rij?

Iesja, geïnspireerd door Johannes 8, 1-11

GESCHREVEN EN GEDRUKT

HANDEN UIT DE MOUWEN

Van wat hout, wat stenen, buizen, kabels en glas
maakt wie het geleerd heeft een heus huis.
En wie erin mag wonen,
ziet er het wonder van de creatie in
en kan alleen maar nederig trots en dankbaar zijn.

Van wat groenten, vlees, kruiden en vocht
maakt wie het geleerd heeft een heerlijk gerechtje.
En wie ervan mag proeven,
ziet er het wonder van de creatie in
en kan alleen maar nederig trots en dankbaar zijn.

Van wat stof en draad, linten en knopen
maakt wie het geleerd heeft een prachtige jurk.
En wie hem mag dragen,
ziet er het wonder van de creatie in
en kan alleen maar nederig trots en dankbaar zijn.

Van wat hersens, wat vel, een hart, bloed en vlees
maakt God allerlei mensen met allerlei mogelijkheden.
En wie ze mag ontmoeten,
ziet er het wonder van de creatie in
en kan alleen maar nederig trots en dankbaar zijn.

Iesja, naar Lucas 13, 18-19

We plannen, we voeren uit, we checken, we stellen bij.
We leren, we construeren, we experimenteren, we presteren.
We jachten en we jagen en af en toe moeten we toch eens rusten, ontspannen.
We sporten, we doen aan cultuur, we bedrijven de liefde.
We spreken af om elkaar eens te kunnen spreken.
We maken lijstjes en vinken af.
We moeten op tijd daar zijn, want daarna moeten we nog naar ginder.
Overal zijn we maar even, op bezoek. De klok tikt en we moeten toch overal eens geweest zijn.
We worden gewekt door de wekker en vallen in slaap als de TV niets meer te bieden heeft.
We kleden ons aan voor de gelegenheid.
We eten en drinken voor de gelegenheid, en voor de afwisseling.
De rest doen we op routine: ergens binnenkomen, elkaar zoenen, het brood delen...

Nochtans waren ook wij eens kinderen,
waren onze zoenen welgemeend, ons eten, drinken, aankleden volgens behoefte,
was onze tijd de eeuwigheid, onze ruimte eindeloos en ons doen niet gefragmenteerd,
was onze vandaag zonder zorgen over morgen en ons leven spel …

Ik ren als een gek de kleuterspeelplaats op en zjoef van het glijbaantje naar beneden in de zandbak.

Iesja, naar Lucas 3, 10-14

SPEEL JE TROEF UIT

IN DE WANDELGANGEN

De directie zowel als de pastoor hadden meermaals geprobeerd het formeel in te stellen, maar zoals dat weleens gaat met dingen die men per se wil formaliseren, was het telkens heel snel een stille dood gestorven. Uiteindelijk is het uit zichzelf in de gang ontstaan, weet je nog? Jij stond bij het prikbord Leeftocht te lezen; ik kwam m'n toezichtsuren noteren. Jij grinnikte. "Wat lees je?" vroeg ik. "Leeftocht," zei je en je wees op wat we 'het pastoraal blaadje' noemden. "Is dat iets," vroeg ik, "is dat grappig?" "Soms wel, in elk geval luchtig. En altijd inspirerend: voor jezelf of voor je klas… 't zou ook ideeën voor vieringen kunnen opleveren…" Ik begon mee te lezen. We vonden de grinniktekst wel toepasselijk om de volgende personeelsvergadering mee te starten. Na die vergadering bleef er een groepje bij het prikbord plakken om die Leeftocht eens beter te bekijken en spontaan ontstonden allerlei ideeën om de vastentijd op school wat meer in de verf zetten. Ziezo, de pastorale werkgroep was een feit. We waren niet met velen, maar de collega's waren in de wolken over ons werk en de identiteit van onze school kreeg plots meer tastbaar vorm. Tot hun verbazing zagen de directie en de pastoor dat er soms niet meer nodig is dan een toevallige ontmoeting in de gang … en een beetje Leeftocht.

Iesja, naar Hnd 5,12-14

Ik hou me staande
en treed de toekomst tegemoet.
M'n blik is op de anderen gericht;
ik ben er voor hen
en m'n handen helpen waar ze kunnen,
m'n woorden troosten en wekken op.

Maar mag ik dan ook eens stilstaan,
in m'n eentje door de knieën gaan,
m'n hoofd buigen, m'n ogen sluiten,
m'n handen ineen vouwen
en simpelweg zwijgen?

M'n geloof is sterk, net omdat ik weleens twijfel.

Iesja, naar 'Jezus en de stilte'

EN DAN IS ER STILTE

AAN TAFEL

Het liefst van al speel ik bij Ayla thuis. Ze zijn er met z'n twaalven en het is er altijd heerlijk druk.

Ayla deelt een kamer met twee zussen. En dus worden ook kleren en schoenen en speelgoed en knutselmateriaal gedeeld. Dat is reuze: met z'n velen heb je zoveel meer!

's Avonds mag ik mee aan de grote tafel schuiven: er kan er altijd nog wel eentje bij. Onder het eten wordt er gepraat over de belevenissen van de dag. Er wordt ook gediscussieerd en gefilosofeerd; ik leer er heel veel bij. Dat is reuze: met z'n velen weet je zoveel meer!

Op tafel staan een mand met brood, een bord beleg en een kom soep. Ayla's moeder bedient haar 'gasten'. Lisa neemt altijd meer soep omdat ze nooit beleg eet. Joren neemt meer brood omdat hij al groot is en al gaat werken.

Ik eet bij Ayla altijd minder dan thuis, maar toch ben ik voldaan. 't Is vast de gezelligheid die de gaatjes vult.

Iesja, naar de brooduitdeling

Herinner je je dat meisje nog waar iedereen bij wou zijn, al was het maar voor even? Ze was mooier dan de hemel, speelser dan een kat, had de humor van een stand-upper, lachte stralend als de zomerzon, wist alle nieuwtjes en oudjes en vulde ravissant elke kamer die ze binnentrad.

Onlangs kwam ik haar nog eens tegen, nog even mooi en speels en grappig en stralend lachend ravissant op de hoogte. Maar wel alleen, hoewel iedereen nog altijd bij haar wil zijn, echter maar voor even.

Als je immers in je eentje een hele kamer vult, dan is er voor die andere nooit echt plaats.

Iesja, naar Lucas 14, 1-14

WAAR IS DAT FEESTJE?

VOEL JE GOED IN JE VEL

Overslapen, trein gemist, altijd maar blijven gapen, op de koop toe van halte vergist, te laat op kantoor, collega's die dwars doen, zeurtelefoontjes de hele dag door, de baas alleen geïnteresseerd in de poen, dossiers die niet sporen, haren in de boter en stokken in de wielen, de kinderen die niet willen horen, rugpijn-buikpijn-pijn tot in m'n hielen, maaltijd aangebrand, een vette rekening en een boete toe, het huis geraakt maar niet aan kant, wat ben ik toch moe … Er zijn zo van die dagen …

dat alleen jij me van de kast kunt jagen … met je zoentjes en je aaitjes, je streeltjes, je wrijfjes, je graaitjes. Met je armen om me heen en je lippen op m'n mond ben ik zoveel minder alleen, voelen m'n voeten vaste grond. We gaan vroeg naar bed, we verstrengelen onze lichamen, we verbranden wat overtollig vet, jij en ik samen. Jou aanraken, jouw aanraking voelen, onze lijven ineen haken, door elkaars haren woelen … Dat heelt, dat scheelt!

Plots heeft alles weer een goeie kant, is iedereen vrolijk en blij, heb ik 10 vogels in de hand en een dop vol ei … Door jou aangeraakt, door jou beter gemaakt.

Iesja, naar Mc 5, 24b-34 'Vrouw met bloedverlies'

Als ik straks wegga,
dan laat ik je m'n huis, m'n geld, m'n levenswerk,
m'n kleren, m'n schoenen, m'n sierraden,
m'n porselein, m'n Chinese beelden, m'n Picasso …

De liefde die ik heb ervaren,
de tijd die we hebben gedeeld,
herinnering aan een zoen, een huwelijk, een spel,
een geboorte, een blik, een gesprek, een periode …
Dat neem ik mee
als ik straks wegga.

Iesja, naar Mt 6, 19-21

SCHATTEN OP ZOLDER

*Leeftocht **IS***
een VSKO-publicatie voor alle onderwijsmensen, christelijk geïnspireerd en veelkleurig.
Ze verschijnt in alle schoolmaanden.

*Leeftocht **ZOEKT NAAR***

- *sporen van God en het onzegbare mysterie*
- *herkenbare voorbeelden*
- *meeslepende ervaringen*
- *sprekende (bijbel)verhalen*

*Leeftocht **IS UIT OP** een gesprek met de mens en de wereld van vandaag.*

*Leeftocht **NODIGT UIT TOT** verdieping, reflectie, uitwisseling én reactie.*